แผนปฏิบัติการ
ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
พ.ศ. ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลเกาะยาว
อำเภอ เกาะยาว จังหวัด พังงา

คำนำ

สาธารณภัยมีแนวโน้มเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็ว มีผลให้ประชาชนต้องเผชิญกับความเสี่ยงภัยและมีแนวโน้มที่จะได้รับอันตรายจากสาธารณภัยที่รุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ดินโคลนถล่ม ภัยหนาว และภัยจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย การรั่วไหลของสารเคมีวัตถุอันตราย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีบทบาท ภารกิจในการบริหารจัดการภัยพิบัติในลำดับแรก ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการท้องถิ่น มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นของตน จึงถือได้ว่าการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องเตรียมความพร้อม และพัฒนาขีดความสามารถในการเผชิญเหตุและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยภายหลังจากสถานการณ์ภัยยุติ

ดังนั้น เทศบาลตำบลเกาะยาว จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ข้างเคียงอย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และมีความสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดรวมถึงแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการป้องกัน ลดผลกระทบจากการเกิดสาธารณภัยที่มี ผลต่อชีวิต และทรัพย์สิน

(นายพีรยุทธ์ มาตรักษา)
นายกเทศมนตรีตำบลเกาะยาว
ผู้อำนวยการท้องถิ่น

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑	**บทนำ**	**๑**
	วัตถุประสงค์	๒
	แผนที่เทศบาลตำบลเกาะยาว	๔
บทที่ ๒	**ข้อมูลพื้นฐานของ** เทศบาลตำบลเกาะยาว	
	๒.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์	๕
	๒.๒ ประชากร	๕
	๒.๓ลักษณะการประกอบอาชีพ	๕
	๒.๔ สถิติการเกิดสาธารณภัย	๕
	๒.๕ข้อมูลความเสี่ยงภัย	๗
	๒.๖การประเมินความเสี่ยงภัยของ เทศบาลตำบลเกาะยาว	๗
บทที่ ๓	**การจัดตั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย**ในเขตพื้นที่	๘
	๓.๑ องค์กรปฏิบัติ	๘
	๓.๒ ภารกิจของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๙
	๓.๒โครงสร้างและหน้าที่ของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๙
บทที่ ๔	**การปฏิบัติก่อนเกิดสาธารณภัย**	
	๔.๑ วัตถุประสงค์	๑๑
	๔.๒ หลักการปฏิบัติ	๑๑
	๔.๒.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ	
	๔.๒.๒ การเตรียมความพร้อม	
	๔.๒.๓ การอพยพ	
บทที่ ๕	**การปฏิบัติขณะเกิดภัย**	
	๕.๑ วัตถุประสงค์	๑๙
	๕.๒ ระดับความรุนแรงของสาธารณภัย	๑๙
	๕.๓ หลักการปฏิบัติ	๒๐

หน้า

๕.๓.๑ การเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ ๒๐
(๑) การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์
(๒) การประเมินสถานการณ์
๓) การแจ้งเตือนภัย
๕.๓.๒ การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน ๒๓

บทที่ ๖ การปฏิบัติหลังเกิดภัย
๖.๑วัตถุประสงค์ ๓๑
๖.๒หลักการปฏิบัติ ๓๑
๖.๓การปฏิบัติ ๒๑
๖.๓.๑ การฟื้นฟูผู้ประสบภัย
๖.๓.๒ การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ
๖.๓.๓ การติดตามและประเมินผล
บทที่ ๗ การสื่อสาร ๓๗

บทที่ ๑
บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์สาธารณภัยหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ดินโคลนถล่ม แผ่นดินไหว พายุฤดูร้อนที่เกิดขึ้น มีความถี่และความรุนแรงมากขึ้น ภัยพิบัติดังกล่าวมีปัจจัยหลักมาจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือย การขยายตัวของชุมชนเมือง และภาคอุตสาหกรรมที่ทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นสาเหตุที่ทำให้โลกมีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เกิดสภาพอากาศแปรปรวน ร้อนจัดและอากาศที่หนาวจัด หรือเกิดฝนตกในปริมาณมากเป็นเวลานานส่งผลให้เกิดน้ำท่วมหนัก และแผ่นดินถล่ม ดังที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งภัยพิบัติดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินของ ประชาชน ชุมชน และของรัฐ

การบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐจึงจำเป็นต้องมีการปฏิบัติอย่างเชื่อมโยงกันตามวัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัย ตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย ตามแผนภูมิที่ ๑ ประกอบด้วยการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการจัดการหลังเกิดภัย

แผนภูมิที่ ๑ : วัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัย (Disaster Management Cycle)

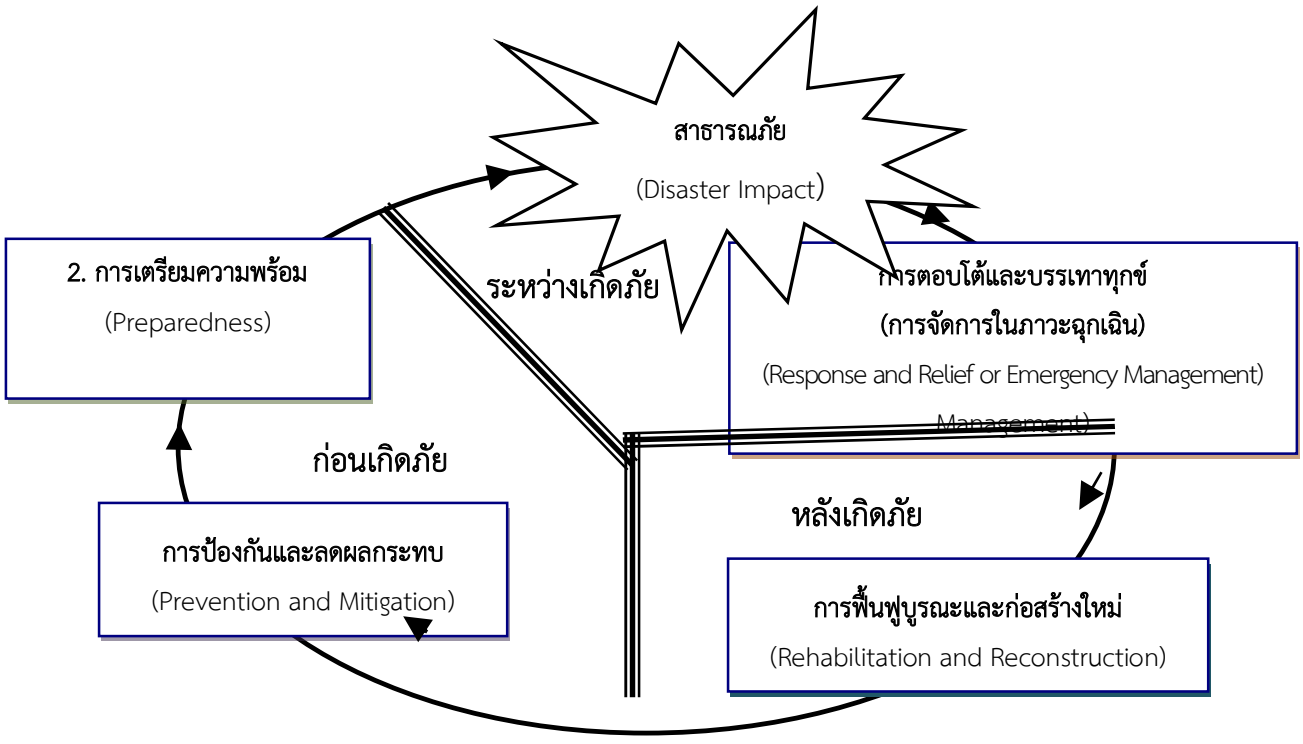

๑.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับสาธารณภัยให้แก่ประชาชนและชุมชน

๒) เพื่อให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ มีการเตรียมความพร้อมและมีความเชื่อมั่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชนของตนเอง

๓) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพสามารถลดความสูญเสียที่เกิดจากภัยพิบัติให้เหลือน้อยที่สุด

๔) เพื่อให้ประชาชนที่ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูอย่างทั่วถึงและทันเวลา

๕) เพื่อบูรณาการระบบการสั่งการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีเอกภาพ

๖) เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการสาธารณภัยที่ดี และสอดคล้องกับวัฏจักรการเกิดภัย

๑.๒ แหล่งที่มาของงบประมาณ

๑.๒.๑ ภาวะปกติ

เทศบาลตำบลเกาะยาว ได้จัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีแผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นใดในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

(๒) กำหนดให้มีแผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะเพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายละเอียดตาม **<u>ภาคผนวก ก</u>** (แผนงาน/โครงการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

๑.๒.๒ ภาวะฉุกเฉิน

(๑) ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของหน่วยงานของเทศบาลตำบลเกาะยาว

(๒) ใช้จ่ายเงินสะสม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยเพื่อลดความสูญเสียและความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงกับ เทศบาลตำบลเกาะยาว ได้สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้ใช้งบประมาณของเทศบาลตำบลเกาะยาว

เมื่อมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นแจ้งผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลเกาะยาว พื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ปลอดภัย

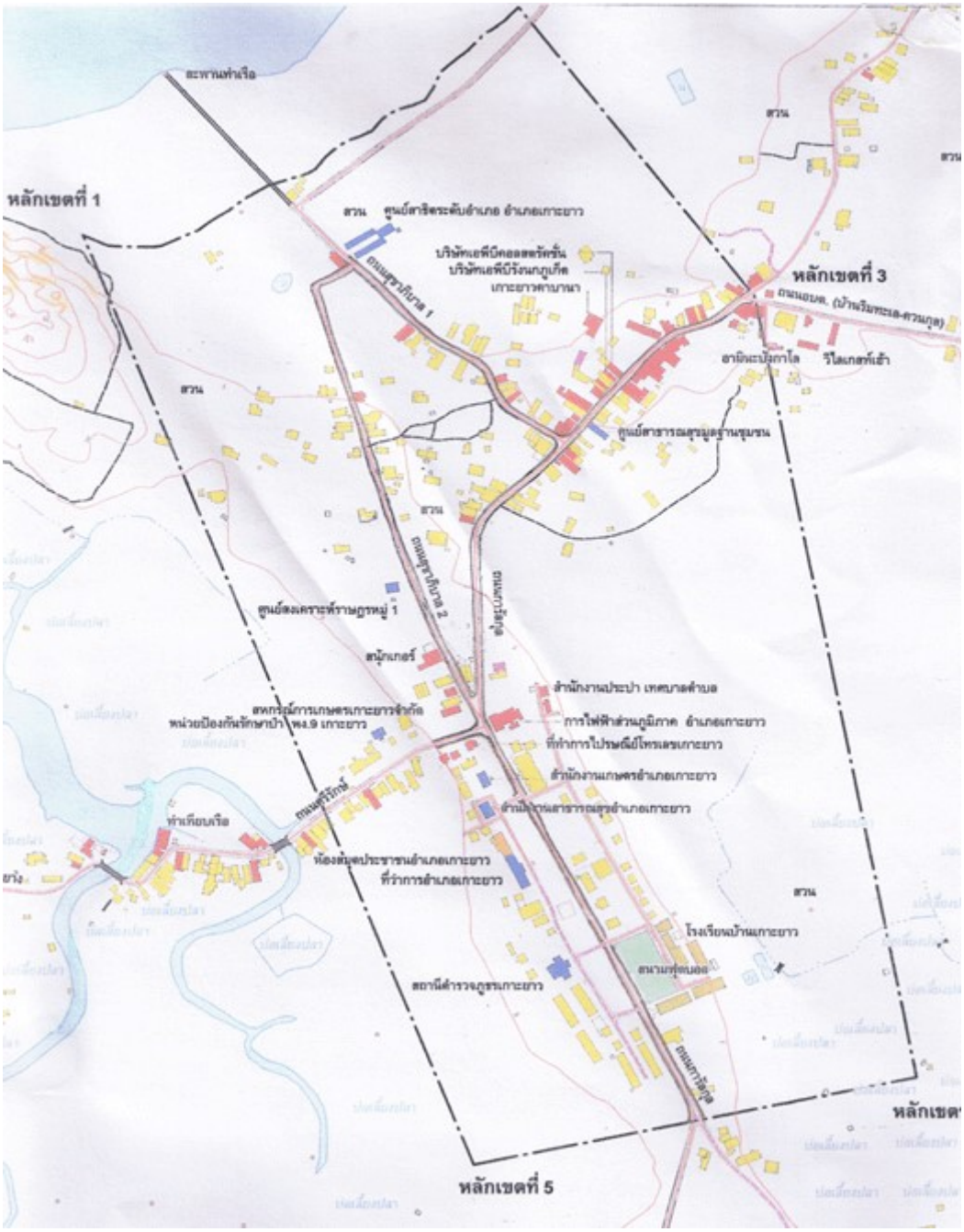

มาตราส่วน ๑: ๓,๕๐๐

บทที่ ๒
ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลเกาะยาว

๒.๑ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเทศบาลตำบลเกาะยาว

เทศบาลตำบลเกาะยาว ตำบลเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ตั้งอยู่ภาคใต้ ระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑.๕๐ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๐.๖๙๗๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๔๓๕.๙๔ ไร่ มีลักษณะสภาพพื้นที่เป็นที่ราบทางตอนใต้ของตำบลเกาะยาวน้อย มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือติดต่อกับ หมู่ที่ ๖ ตำบลเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา และอ่าวพังงา

ทิศใต้ติดต่อกับ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๖ ตำบลเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

ทิศตะวันตกติดต่อกับ อ่าวพังงา

ทิศตะวันออกติดต่อกับ หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ตำบลเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

๒.๒ ประชากร (ข้อมูลจากแผนพัฒนาของ เทศบาลตำบลเกาะยาว)

๒.๒.๑ จำนวนประชากรและความหนาแน่นประชากร จากข้อมูลของสำนักทะเบียนราษฎร์ของอำเภอ...เกาะยาว.... เมื่อวันที่ ๔ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า เทศบาลตำบลเกาะยาว มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น...๘๘๔....คน จำแนกเป็นชาย ๔๓๘ คน หญิง ๔๕๖ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๑,๒๖๕.๙๕ คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๔๓๔ ครัวเรือน

*** จำนวนประชากร และประชากรกลุ่มเสี่ยงภัย รายละเอียดภาคผนวก ข**

๒.๓ ลักษณะการประกอบอาชีพ

๒.๓.๑ ประชาชนร้อยละ ๙๐ ของ เทศบาลตำบลเกาะยาว ประกอบอาชีพ ทำสวน ประมง

ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับ การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง

เฉลี่ยรายได้ประชากรต่อหัว/ต่อปี ๒๕,๐๐๐.- บาท

*** ข้อมูล ด้านการเกษตร ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง รายละเอียดภาคผนวก ค**

๔. สถิติการเกิดสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลเกาะยาว (ประวัติการเกิดภัยเรียงตามระดับความรุนแรงของภัยจากมากไปหาน้อย) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – พ.ศ. ๒๕๖๔

อุทกภัย/โคลนถล่ม

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	สูญหาย (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
-	-	-	-	-	-	-	-

(ที่มา : ข้อมูลงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเกาะยาว กรณีประชาชนขอความช่วยเหลือหรือร้องเรียนร้องทุกข์ ข้อมูล ณ วันที่ ๔ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕)

วาตภัย

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนบ้านเรือนเสียหายทั้งหลัง (หลัง)	จำนวนบ้านเรือนเสียหายบางส่วน (หลัง)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
๑๗/๗/๒๕๖๓	ฝนตก ลม กรรโชกแรง	หมู่ที่ ๑	-	๑ หลัง	๒,๖๐๐.-
๑๐/๘/๒๕๖๓	ฝนตก ลม กรรโชกแรง	หมู่ที่ ๑	-	๑ หลัง	๓,๔๐๐.-
๑๑/๘/๒๕๖๓	ฝนตก ลม กรรโชกแรง	หมู่ที่ ๑	-	๒ หลัง	๖,๐๐๐.-
๒/๑๐/๒๕๖๓	ฝนตก ลม กรรโชกแรง	หมู่ที่ ๑	-	๒ หลัง	๔,๓๐๐.-
๖/๙/๒๕๖๔	ฝนตก ลม กรรโชกแรง	หมู่ที่ ๑	-	๑ หลัง	๑,๘๕๐.-
๑๘/๑๐/๒๕๖๔	ฝนตก ลม กรรโชกแรง	หมู่ที่ ๑	-	๑ หลัง	๔๐๐๐.-

(ที่มา : ข้อมูลงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเกาะยาว กรณีประชาชนขอความช่วยเหลือหรือร้องเรียนร้องทุกข์ ข้อมูล ณ วันที่ ๔ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓. ภัยแล้ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๓ - พ.ศ. ๒๕๖๔

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ที่รับผลกระทบ (ตัว)
๑๐/๕/๒๕๖๓	ฝนไม่ตกตามฤดูกาล	หมู่ที่ ๑	๒๒	๖๐	-
๑๕/๕/๒๕๖๔	ฝนไม่ตกตามฤดูกาล	หมู่ที่ ๑	๔๐	๙๒	-

(ที่มา : ข้อมูลงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเกาะยาว ข้อมูล ณ วันที่ ๔ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒.๔.๔ อัคคีภัย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
๒ เม.ย. ๖๓	เผ่าป่า	๑	-	-	-	๓๐,๐๐๐
๒๓ เม.ย. ๖๔	เผ่าไร่	๑	-	-	-	๒๐,๐๐๐

(ที่มา : ข้อมูลงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเกาะยาว ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒.๕ ข้อมูลความเสี่ยงภัย

พื้นที่เสี่ยงภัย

ที่	หมู่บ้าน/ชุมชน	ลักษณะทางกายภาพ	ประเภทภัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง/ คาดว่าจะเกิดขึ้น
๑	๑	เป็นชุมชนหนาแน่นพื้นที่ราบลุ่มติดชายทะเล	อัคคีภัย , อุทกภัย , วาตภัย , สึนามิ

๒.๖ การประเมินความเสี่ยงภัยของเทศบาลตำบลเกาะยาว

จากข้อมูลสำคัญดังกล่าวเบื้องต้น ทำให้ เทศบาลตำบลเกาะยาว มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย ดังนี้ (เรียงจากความเสี่ยงภัยมากไปหาน้อยตามลำดับ)

ลำดับที่	ประเภทของภัย	ลักษณะของการเกิดภัย
๑	วาตภัย	เกิดพายุหมุนเขตร้อน บริเวณที่โล่ง
๒	ภัยแล้ง	น้ำในบ่อน้ำแห้งขอด ฝนทิ้งช่วง น้ำในบ่อซึ่งขุดขึ้นเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับผลิตน้ำประปา ลดน้อยจนไม่เพียงพอ
๓	อุทกภัยและดินถล่ม	-
๔	อัคคีภัย	-

จากความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ ดังกล่าวข้างต้น ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ดังนั้น เทศบาลตำบลเกาะยาว จึงจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเกาะยาว พ.ศ. ๒๕๖๕ ขึ้นเพื่อป้องกันการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินและบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ประสบภัย

หมายเหตุ : ให้ **เทศบาลตำบลเกาะยาว** พิจารณาประเมินความเสี่ยงของภัยจากความถี่การเกิดของภัย การจัดลำดับความเสี่ยงภัย ควรเน้นที่ความเสี่ยงสูงและปานกลาง โดยอาศัยข้อมูลจาก ลักษณะทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม การเกิดภัยในอดีต ศักยภาพในการตอบโต้ภัย รวมทั้ง ประเภทของภัย ความรุนแรง และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบด้วย

บทที่ ๓
การจัดตั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่

๓.๑ องค์กรปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเกาะยาว เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ มีภารกิจในการอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงควบคุมการปฏิบัติงาน ประสานการปฏิบัติกับภาคเอกชนและส่วนราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานของผู้อำนวยการท้องถิ่น และให้มีที่ทำการ โดยให้ใช้ที่ทำการสำนักงานเทศบาลตำบลเกาะยาวเป็นสำนักงานของผู้อำนวยการฯ มีนายกเทศมนตรีตำบลเกาะยาว เป็นผู้อำนวยการ ปลัดเทศบาลตำบลเกาะยาวเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคเอกชนในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขต เทศบาลตำบลเกาะยาว เป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ โดยเชื่อมโยงการบังคับบัญชาและการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับตามแผนภูมิที่ ๒

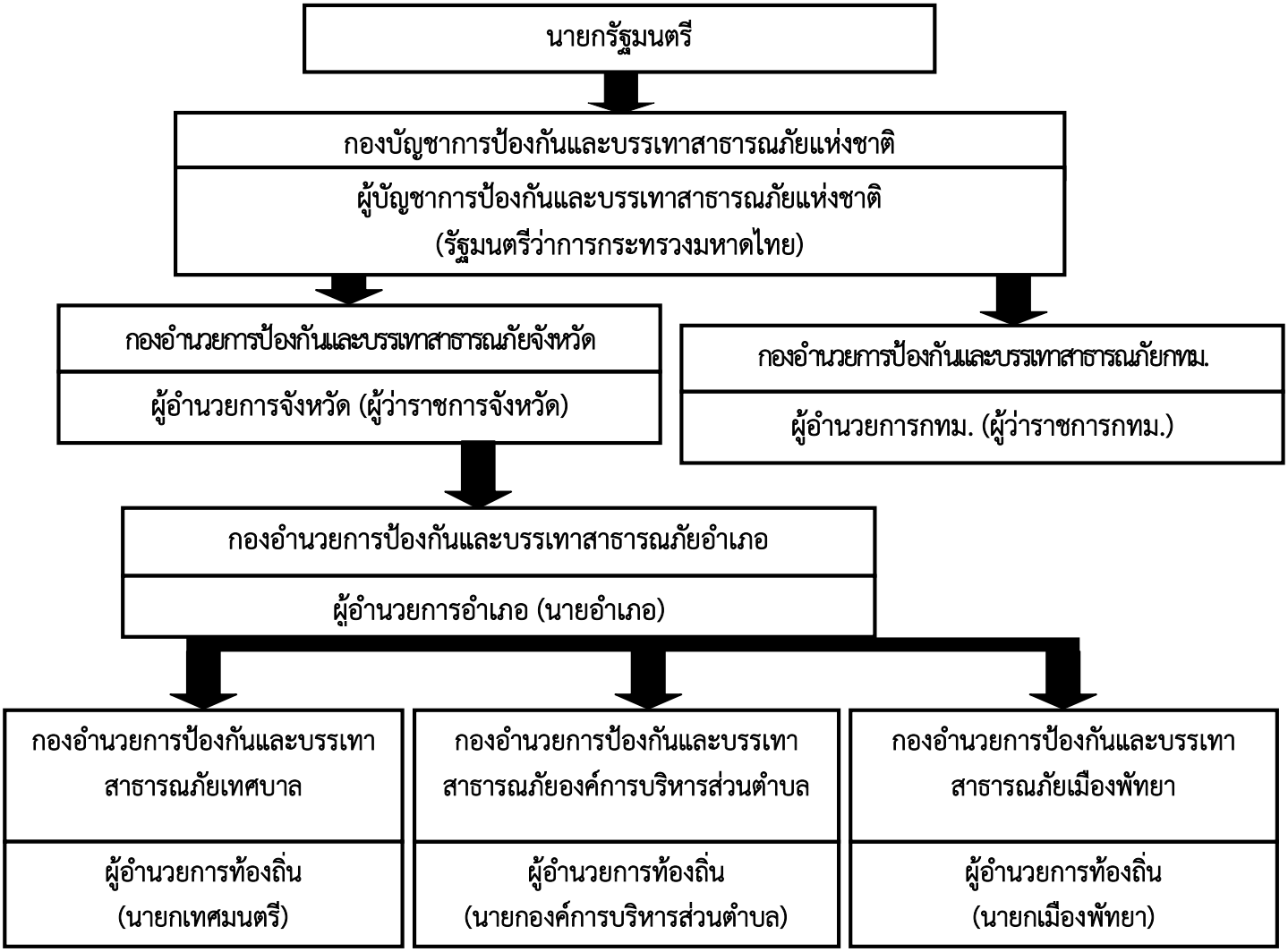

แผนภูมิที่ ๒ : โครงสร้างสายการบังคับบัญชาของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่

๓.๒ ภารกิจของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลเกาะยาว

(๑) อำนวยการ ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่

(๒) สนับสนุนกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อ หรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ

(๓) ประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอน

เมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตพื้นที่เข้าควบคุมสถานการณ์ ปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่โดยเร็ว และรายงานให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบทันที

๓.๓ โครงสร้างและหน้าที่ของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลเกาะยาว

๓.๓.๑ โครงสร้างกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลเกาะยาว ประกอบด้วย ๕ ฝ่าย ได้แก่

(๑) ฝ่ายอำนวยการ

(๒) ฝ่ายแผนและโครงการ

(๓) ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ/สื่อสาร

(๔) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ

(๕) ฝ่ายประชาสัมพันธ์

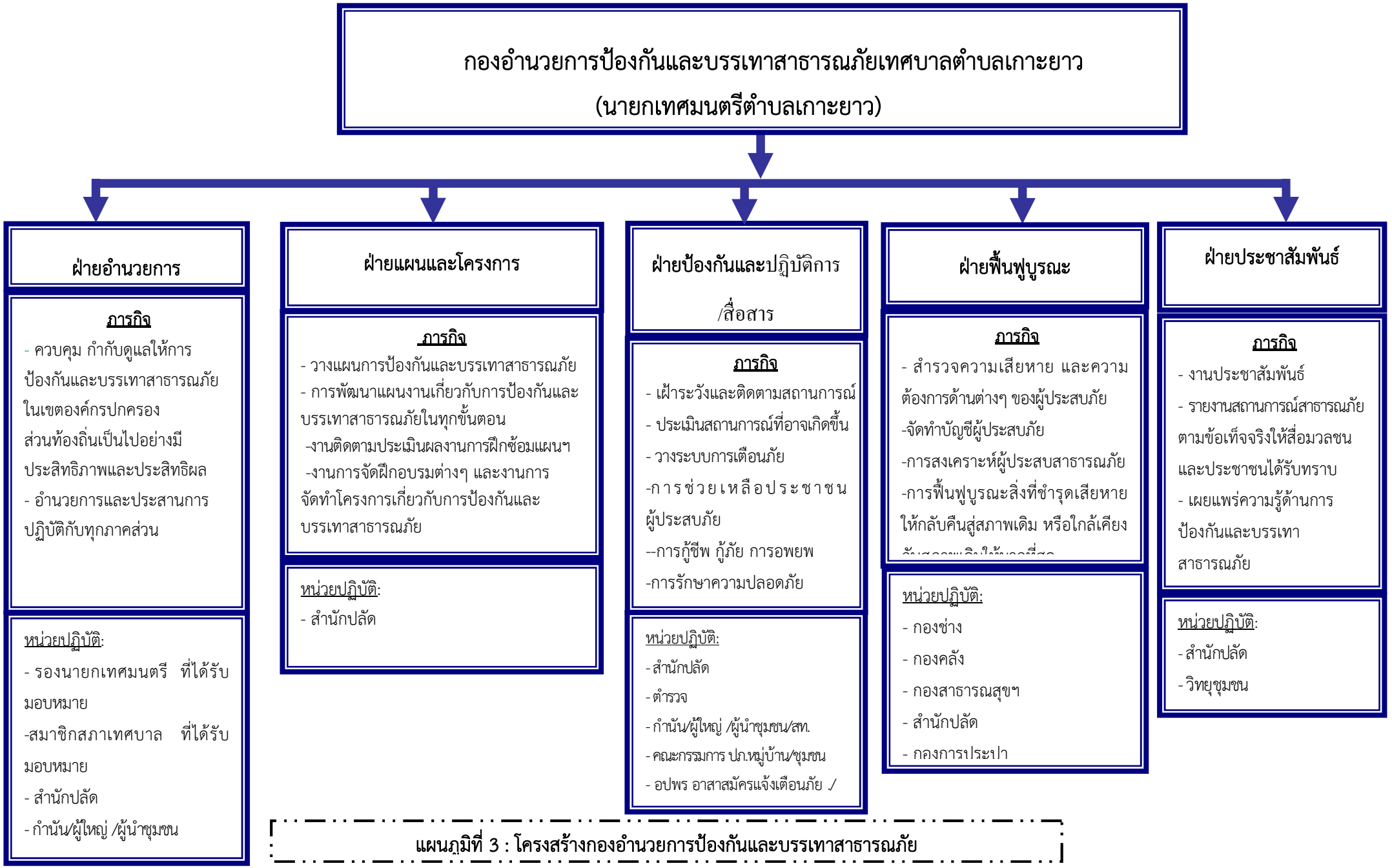

แผนภูมิที่ 3 : โครงสร้างกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

บทที่ ๔
การปฏิบัติก่อนเกิดสาธารณภัย

๔.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันลดผลกระทบ และเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากร ระบบการปฏิบัติการ การแจ้งเตือนภัยเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ความรับผิดชอบ

๔.๒ หลักการปฏิบัติ

เทศบาลตำบลเกาะยาว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เหมาะสมกับการประเมินความเสี่ยงและความล่อแหลมของพื้นที่ รวมทั้งการวางแนวทางการปฏิบัติการให้พร้อมเผชิญสาธารณภัยและดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่ เทศบาลตำบลเกาะยาว เกิดความพร้อมในทุกด้าน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การป้องกันและลดผลกระทบ ๑.๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัย	(๑) ประเมินความเสี่ยงภัยและความล่อแหลมในเขตพื้นที่ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆ (๒) จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย แยกตามประเภทภัย	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๑.๒ การเตรียมการด้านฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	(๑) จัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสาธารณภัย เช่น เครื่องจักรกล วัสดุ อุปกรณ์เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย สถิติการเกิดภัยพื้นที่และความรุนแรงของภัย และกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ ผู้รวบรวมข้อมูล บันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติในพื้นที่ เช่น ภาพถ่าย เป็นต้น (๒) พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและสามารถใช้งานได้ร่วมกัน (๓) ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง และใช้เป็นข้อมูลเพื่อการอพยพและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑.๓ การเตรียมการป้องกันด้านโครงสร้างและเครื่องหมายสัญญาณเตือนภัย **๒. การเตรียมความพร้อม**	(๑) ปรับปรุงและจัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ (๒) ก่อสร้างกำแพง พนัง หรือรอดักตะกอน ทำฝายชะลอน้ำ กำแพงกันคลื่น เพื่อลดความรุนแรงและป้องกันความเสียหายแก่สถานที่สำคัญในพื้นที่ (ภาคผนวก ฆ)หรือการสูญเสียพื้นดินจากการกัดเซาะชายฝั่งของทะเล แม่น้ำและแหล่งน้ำ (๓) ปรับปรุงสถานที่เพื่อเป็นสถานที่หลบภัยชั่วคราว สำหรับพื้นที่ที่การอพยพหนีภัยทำได้ยากหรือไม่มีพื้นที่หลบภัยที่เหมาะสม เพื่อเตรียมการอพยพไปยังสถานที่รองรับการอพยพต่อไป (๔) ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางเพื่อการส่งกำลังบำรุง หรือเส้นทางไปสถานที่หลบภัยให้ใช้การได้ตลอดเวลา (๕) จัดเตรียมระบบการแจ้งข่าวภัย ระบบเตือนภัย ป้ายเตือนภัย ป้ายเส้นทางหนีภัยรวมทั้งสัญญาณเตือนภัยรูปแบบต่างๆ เพื่อแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับทราบล่วงหน้า	➢ กองช่างและสำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๒.๑ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน	(๑) จัดทำคู่มือการตอบโต้สาธารณภัยและจัดทำแผนเผชิญเหตุ และมีการฝึกซ้อมแผนเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เคยประสบภัย (๒) จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลัก สื่อสารรอง และสื่อสารสำรอง รวมทั้งกำหนดช่องความถี่กลางด้านสาธารณภัย และมีการฝึกซ้อมการอำนวยการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ (๓) จัดเตรียมเส้นทางอพยพ สถานที่	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ ตำรวจ ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ อปพร. ,อสม.,OTOS, อาสาสมัครต่างๆ ➢ สมาชิกสภาเทศบาล

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	ปลอดภัยสำหรับคนสัตว์เลี้ยงและปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่รองรับการดูแลรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ (๔) จัดเตรียมทะเบียนรายการสิ่งของจำเป็น เช่น อาหาร เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (๕) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย การควบคุม การจัดการจราจรและเส้นทางการสัญจร รวมทั้งกำหนดจุด ขึ้น ลง ยานพาหนะภายในเขตพื้นที่ประสบภัย (๖) จัดระบบการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและการดูแลสิ่งของบริจาค (๗) จัดทำและปรับปรุงบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ	
๒.๒ ด้านการส่งเสริมการให้ความรู้และสร้างความตระหนักเรื่องการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	(๑) สนับสนุนการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านสาธารณภัยในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง (๒) จัดให้มีกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเผยแพร่ ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เช่น การปลูกป่า ป่าชายเลน การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (๓) พัฒนารูปแบบและเนื้อหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนเข้าใจง่าย เหมาะสม เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และอาสาสมัครต่างๆ มีส่วนร่วมในการรณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันฯ หมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สมาชิกสภาเทศบาล

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๒.๓. ด้านบุคลากร	(๑) จัดเตรียมและมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกำหนดวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่างๆ (๒) จัดการฝึกอบรม สัมมนาและกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี ข้อห้าม ข้อจำกัด ของชุมชน (๓) เสริมสร้างศักยภาพชุมชนโดยการฝึกอบรมประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การช่วยเหลือตนเอง ผู้อื่นและชุมชนเมื่อเกิดภัย รวมทั้งการขับ ขี่ ยานพาหนะในพื้นที่ประสบภัย (๔) จัดทำบัญชีรายชื่อ และข้อมูลเครื่องมือ เครื่องจักร ยานพาหนะ รวมทั้งข้อมูลทักษะ ความชำนาญในการปฏิบัติงานขององค์การสาธารณกุศลเพื่อเตรียมความพร้อมและมอบภารกิจในการปฏิบัติการขององค์การสาธารณกุศลในเขตพื้นที่และพื้นที่ข้างเคียง **(ภาคผนวก ง.)**	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ องค์กรสาธารณกุศล ➢ อปพร. ,อส.,OTOS, อาสาสมัคร ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๒.๔ ด้านเครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และพลังงาน	(๑) จัดเตรียมเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อม ใช้งานได้ทันที (๒) จัดทำบัญชีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน **(ภาคผนวก จ)** (๓) ปรับปรุง ซ่อมแซมเครื่องจักรกล เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ด้านสาธารณภัยให้มีความพร้อมใช้งาน (๔) จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับชุมชน	➢ กองช่าง (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ สำนักปลัด ➢ ตำรวจ ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สมาชิกสภาเทศบาล

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(๕) จัดเตรียมเชื้อเพลิงสำรอง/พลังงานสำรอง (๖) กำหนดจุดระดมทรัพยากร เพื่อการบรรเทาสาธารณภัยและการอพยพ	
๒.๕ ด้านการแจ้งข่าว เฝ้าระวังและเตือนภัย	(๑) จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนสาธารณภัย (๒) ส่งเสริมการเรียนรู้ ซักซ้อมความเข้าใจ ในระบบการแจ้งข่าว การรายงานและเตือนภัย การใช้สัญญาณเตือนภัยหรือสัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น การใช้ธงสีเขียว เหลือง แสด แดง แก่ประชาชน รวมทั้งการปฏิบัติเมื่อได้รับการแจ้งข่าวหรือเตือนภัย โดยให้ประชาชนตระหนักว่าปรากฏการธรรมชาติไม่ได้เป็นภัยพิบัติเสมอไป แต่หากมีความประมาท ขาดการเตรียมความพร้อม ก็อาจได้รับอันตรายจากภัยพิบัติ (๓) ติดตามการรายงานสภาพอากาศ ปรากฏการธรรมชาติ ข้อมูลสถานการณ์น้ำ และการแจ้งข่าวการเตือนภัย จากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุทกศาสตร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธ์พืช กรมทรัพยากรธรณี กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ รวมทั้งสื่อต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลเฝ้าระวัง วิเคราะห์ ประเมินแนวโน้มการเกิดภัย ดำเนินการแจ้งข่าวให้ประชาชนทราบถึงระยะเวลา ภาวะที่จะคุกคาม (อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน) เป็นระยะๆ และให้ความสำคัญกับผู้ที่	➢ สำนักปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สมาชิกสภาเทศบาล

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เช่นผู้พิการ ทั้งนี้ความถี่ของการแจ้งข่าว เตือนภัยขึ้นอยู่กับแนวโน้มการเกิดภัย (๔) จัดให้มีอาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังและแจ้งข่าว เตือนภัยระดับชุมชน ทำหน้าที่ติดตาม เฝ้าระวังปรากฏการธรรมชาติที่มีแนวโน้มการเกิดภัย แจ้งข่าว เตือนภัยแก่ชุมชน และรายงานสถานการณ์แก่กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นโดยใช้ระบบการสื่อสาร เครื่องมือแจ้งเตือนภัยของชุมชน (๕) ประกาศยกเลิกสถานการณ์เมื่อพิสูจน์ทราบแน่ชัดว่าไม่มีภัยมาถึง	
๒.๖ ด้านการเตรียมรับสถานการณ์	(๑) จัดประชุมหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น สถานพยาบาล ไฟฟ้า ประปา ผู้นำชุมชน (๒) มอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้แก่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานนั้น (๓) กำหนดผู้ประสานงานที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลาของแต่ละหน่วยงาน **(<u>ภาคผนวก ฉ</u>.)**	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก)
๒.๗ ด้านการการอพยพ	(๑) จัดทำคู่มือการอพยพ คู่มือการช่วยเหลือตนเองเบื้องต้นเมื่อมีภัยพิบัติหรือแนวทางการปฏิบัติในการมาอยู่ในพื้นที่รองรับการอพยพ ที่สั้น ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ให้ประชาชนได้ศึกษา (๒) ดำเนินการสำรวจพื้นที่ กำหนดสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพประชาชน สัตว์เลี้ยงและปศุสัตว์โดยแยกระหว่างคนกับสัตว์ (๓) ประชุมหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อรับทราบข้อมูลและซักซ้อมขั้นตอนการอพยพ	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ กองช่าง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ➢ ผู้นำชุมชน ➢ ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารสถานศึกษา ➢ อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย ➢ อปพร. อสม. ,OTOS, อาสาสมัครต่างๆ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	รวมทั้งทบทวนขั้นตอนและฝึกซ้อมการอพยพ รวมถึงการสื่อสารในระหว่างการอพยพ (๔) จัดให้มีป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัย ป้ายบอกเส้นทางอพยพ (๕) กำหนดเส้นทางหลักและเส้นทางรองสำหรับการอพยพซึ่งไม่ขัดขวางการปฏิบัติของหน่วยงาน (๖)จัดเตรียม เครื่องมือ อุปกรณ์ยานพาหนะ ที่จำเป็นต่อการอพยพ **(ภาคผนวก ช)** (๗) จัดลำดับความสำคัญของการอพยพโดยจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนรวมทั้งกำหนดจุดนัดหมายประจำชุมชนเพื่อไปยังพื้นที่รองรับการอพยพ (๘) จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อการสื่อสาร พร้อมทั้ง ทดสอบระบบการสื่อสาร เครื่องมือสื่อสาร และปรับปรุงให้พร้อมใช้งาน สามารถดำรงการสื่อสารได้ตลอดเวลา ทั้งวิทยุสื่อสาร โทรศัพท์พื้นฐาน รวมทั้งโทรศัพท์เคลื่อนที่ (๙) จัดเตรียมแบบลงทะเบียนผู้อพยพเพื่อให้ทราบจำนวนผู้อพยพและผู้ที่ยังไม่อพยพ (๑๐) จัดระบบรักษาความปลอดภัยในพื้นที่อพยพและที่พักผู้อพยพ (๑๑) จัดทำบัญชีสถานที่ปลอดภัยที่จัดเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราวในพื้นที่เพื่อรองรับผู้ประสบภัย **(ภาคผนวก ซ)**	➢ สมาชิกสภาเทศบาล

บทที่ ๕
การปฏิบัติขณะเกิดสาธารณภัย

๕.๑ วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อดำเนินการระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็ว หรือลดความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น โดยการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

(๒) เพื่อลดความสูญเสียจากการเกิดภัยพิบัติที่มีผลกระทบต่อชีวิตทรัพย์สินให้น้อยที่สุด

๕.๒ ระดับความรุนแรงของสาธารณภัย

ระดับความรุนแรงของสาธารณภัยแบ่งเป็น ๔ ระดับ โดยมีผู้รับผิดชอบตามระดับความรุนแรงตามตารางที่ ๕.๑

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ
๑	สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไป หรือมีขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ สามารถควบคุมสถานการณ์และจัดการระงับภัยได้โดยลำพัง
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการในระดับ ๑ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด และ/หรือผู้อำนวยการเข้าควบคุมสถานการณ์
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรงกว้างขวาง หรือสาธารณภัยที่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษ	ผู้อำนวยการในระดับ ๒ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยกลาง และ/หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เข้าควบคุมสถานการณ์
๔	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสถานการณ์

ตารางที่ ๕.๑ ระดับความรุนแรงของสาธารณภัยและระดับการจัดการ

๕.๓ หลักการปฏิบัติ

๕.๓.๑ การเตรียมพร้อมรับสถานการณ์

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การเฝ้าระวัง ติดตาม และการรายงานสถานการณ์	(๑) จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และประสานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งอาสาสมัครแจ้งเตือนภัย เพื่อเตรียมพร้อมเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ภัยอย่างต่อเนื่องและให้รายงานสถานการณ์การเกิดภัยมายัง **เทศบาลตำบลเกาะยาว** โทรศัพท์หมายเลข ๐๗๖-๕๙๗๓๒๔ โทรสารหมายเลข ๐๗๖-๕๙๗๐๙๕ วิทยุสื่อสาร ความถี่ ๑๖๒.๕๗๐ MHz โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข ๐๘๑-๙๖๘๗๑๑๖ (๒) รายงานสถานการณ์การเกิดภัยไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดทาง *โทรศัพท์/โทรสาร* ๐๗๖-๕๙๗๐๐๓) ตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย **(ภาคผนวก ฌ)** และวิทยุสื่อสารความถี่ ๑๖๔.๗๐๐MHz (**<u>รายละเอียดบทที่ ๗</u>** การสื่อสาร)	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ ตำรวจ ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๒. การประเมินสถานการณ์	(๑) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การเกิดภัยเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่อง ความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และประชาชนผู้ที่จะได้รับผลกระทบ ความอ่อนแอเปราะบางและความสามารถของพื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก รวมถึงภัยที่เกิดตามมา	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ ตำรวจ ➢ สมาชิกสภาเทศบาล ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(Secondary disaster) รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน (*Complex Disasters*) เพื่อกำหนดแนวทางการตอบโต้ภัยและการแจ้งเตือนภัย (๒) กำหนดพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบแบ่งเป็น ๓ พื้นที่ พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เข้าในพื้นที่เพื่อติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งพื้นที่ได้รับผลกระทบออกเป็น ๓ พื้นที่ ดังนี้ - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบรุนแรง(เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด) - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบปานกลาง(เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์) - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบน้อย (เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์)	
๓. **การแจ้งเตือนภัย ประชาสัมพันธ์และจัดการข่าวสาร**	(๑) ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลการเกิดภัยจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด (๒) ดำเนินการแจ้งเตือนการเกิดภัยไปยังชุมชนพื้นที่ที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์การเตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง (๓) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัย นั้นต้องชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตรายที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน อันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมีความเสียหายตามพื้นที่การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลา	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย ➢ สมาชิกสภาเทศบาล ➢ อปพร. ➢ อสม.

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	ภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์และการสื่อสารอื่นๆ โดยแจ้งเตือนภัยจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด (๔)เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพ ให้ดำเนินการออกคำสั่งเพื่ออพยพประชาชนไปยังที่ปลอดภัย (๕) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสาร เครื่องมือ สัญญาณเตือนภัยไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัยเช่น ธง นกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว (๖) จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการให้ข้อมูลเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ แก่สื่อมวลชน และประชาชน รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น ข้อมูล ข้อเรียกร้องของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยหรือจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่	

๕.๓.๒ การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

(๑) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ

เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติในพื้นที่รับผิดชอบของ เทศบาลตำบลเกาะยาว ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจรับผิดชอบในการระดมทรัพยากรจาก ทุกภาคส่วน เพื่อการควบคุมและตอบโต้สถานการณ์จนกว่าภัยจะยุติลง และส่งมอบภารกิจให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นดำเนินการต่อเมื่อภัยยุติลงแล้ว โดยใช้*สำนักงานเทศบาลตำบลเกาะยาว* เป็นที่ตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ(หรือพิจารณาใช้พื้นที่อยู่ใกล้กับบริเวณจุดเกิดเหตุมากที่สุด โดยพื้นที่นั้นต้องเป็นพื้นที่ที่มีความปลอดภัย และสะดวกต่อการระดมทรัพยากร)

(๒) การจัดการพื้นที่ปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการท้องถิ่นต้องกำหนดให้มีพื้นที่ปฏิบัติการและสถานที่อำนวยความสะดวกในบริเวณใกล้พื้นที่เกิดเหตุ แต่อยู่นอกเขตพื้นที่อันตรายเพื่อใช้เป็นสถานที่ควบคุมดูแลสั่งการระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน หรือวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน เช่น เสบียงอาหาร น้ำ รวมทั้งใช้ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้บาดเจ็บ และส่งต่อผู้บาดเจ็บไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาลต่อไป

โครงสร้างศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ประกอบด้วย ๗ ฝ่าย ๑ คณะที่ปรึกษา ดังนี้

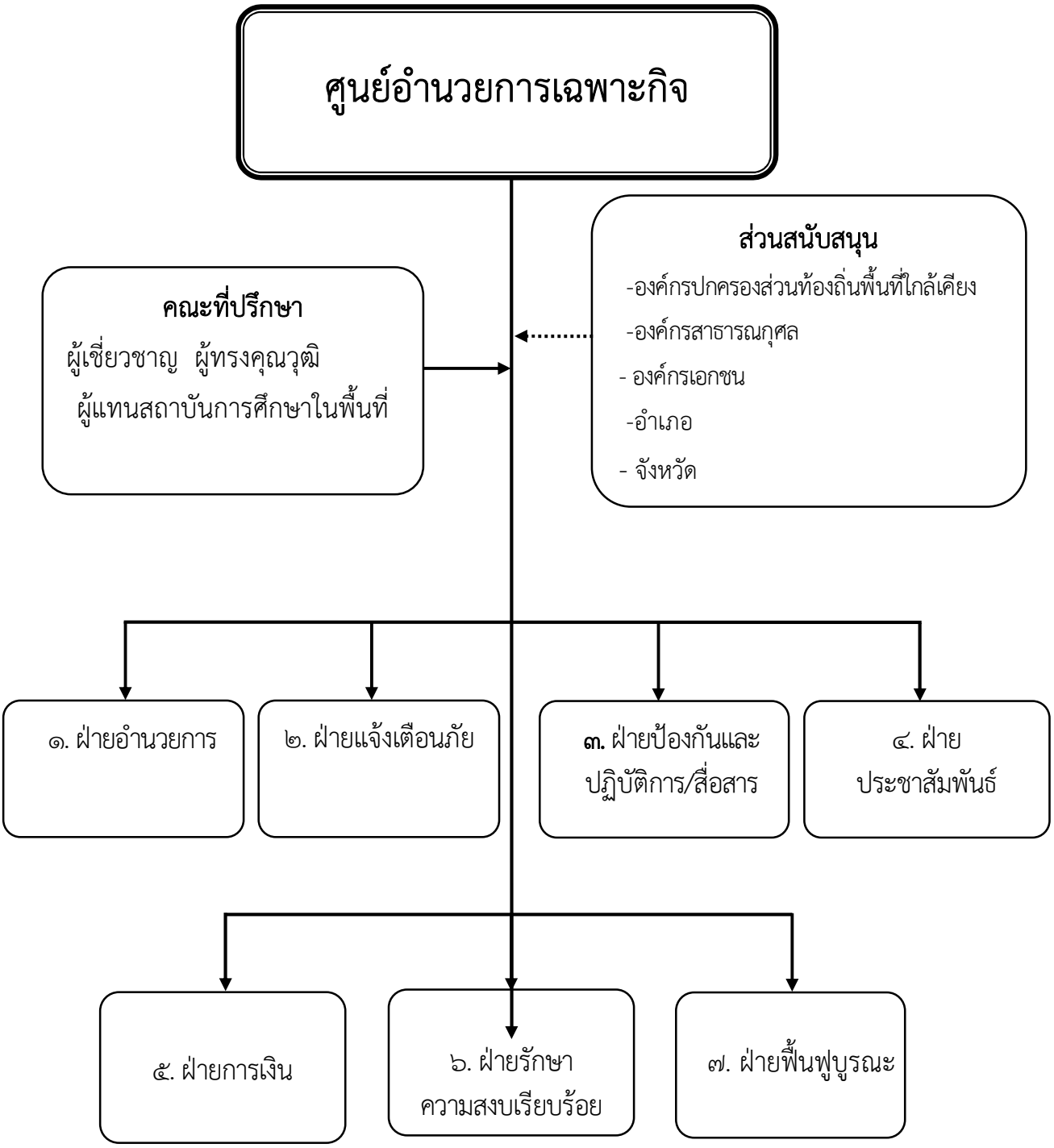

หมายเหตุ : จำนวนและชื่อของฝ่ายต่างๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เพื่อการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ให้ครอบคลุมภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ

(๓) การตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response)

มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัว ประชาชน ทุกคนที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความปลอดภัย

ช่วงระยะ ๒๔ ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑.การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	(๑) สั่งใช้หน่วยกู้ชีพกู้ภัย เครื่องมือเครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย อพยพ ค้นหา ปฐมพยาบาลผู้ประสบภัย รวมทั้งขนย้ายสัตว์เลี้ยง ปศุสัตว์ไปยังที่ปลอดภัย ซึ่งเป็นพื้นที่รองรับการอพยพหรือเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยมีการลงทะเบียนผู้อพยพ สัตว์เลี้ยง และปศุสัตว์ด้วย (๒) กรณีมีผู้บาดเจ็บให้นำผู้บาดเจ็บมาที่จุดรวบรวมผู้บาดเจ็บเพื่อปฐมพยาบาล และนำผู้บาดเจ็บส่งต่อไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาลต่อไป (๓) สนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ เช่น อาหารปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม ให้แก่ประชาชนที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง (๔) กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤติจำเป็นต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน แต่ไม่สามารถเข้าออกพื้นที่ได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนยานพาหนะจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายการเงิน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ➢ อปพร ➢ OTOS ➢ อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน/อาสาสมัครต่างๆ ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๒. การระงับเหตุ	(๑) สำรวจและกำหนดพื้นที่ปฏิบัติงาน ในพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้มีพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร เพื่อง่ายต่อการควบคุมทรัพยากรสำหรับปฏิบัติงาน (๒) กำหนดกิจกรรม และงานที่	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย ➢ ฝ่ายอำนวยการ ➢ ฝ่ายการเงิน ➢ คณะกรรมการป้องกันและ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	ต้องดำเนินการ (๓) กำหนดผู้รับผิดชอบ และจำนวนเจ้าหน้าที่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ (๔) กำหนดช่วงเวลาการปฏิบัติงาน (๕) ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน หรือวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร ที่มีความพร้อมมายังจุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรอรับการมอบหมายภารกิจ (๖) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง (๗) สั่งใช้หน่วยกู้ชีพกู้ภัย เครื่องมือเครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัว โดยดำรงการสื่อสารตลอดเวลา (๘) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่รับผิดชอบ ที่เกิดการชำรุดเสียหายจากภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือนให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางได้ทราบและปิดกั้นช่องทางการจราจร และ จัดเจ้าหน้าที่ หรืออาสาสมัครอำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย (๙) จัดให้มีการรวบรวมข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการตอบโต้สถานการณ์ บนพื้นฐานของข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ	บรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ➢ อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน ➢ อปพร./มิสเตอร์เตือนภัย/OTOS/อาสาสมัครต่างๆ ➢ สมาชิกสภาเทศบาล

ช่วงระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การรักษาพยาบาล	ขอรับการสนับสนุน แพทย์ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ยา และเวชภัณฑ์ จากสถานพยาบาล โรงพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วย	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน ➢ อสม. , อาสาสมัครต่างๆ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยและส่งต่อผู้บาดเจ็บและผู้ป่วย	➢ สถานพยาบาล โรงพยาบาล
๒. การรักษาความปลอดภัย และความสงบเรียบร้อย	กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย รักษาความสงบเรียบร้อย จัดระบบการจราจรภายในพื้นที่รองรับการอพยพ	➢ ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ อปพร. ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๓.การซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐาน	กรณีที่โครงสร้างพื้นฐานได้รับความเสียหายให้ดำเนินการซ่อมแซม ให้พอใช้การได้ หรือจัดให้มีระบบโครงสร้างพื้นฐานสำรองเพื่อให้ชุดปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้	➢ ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายการเงิน ➢ กองช่าง ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๔. การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	(๑) สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และจัดทำรายการความต้องการของผู้ประสบภัย เพื่อกำหนดมาตรการช่วยเหลือในช่วงระหว่างเกิดภัย (๒) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลและประสานงานแก่ประชาชน ผู้ประสบภัย	➢ ฝ่ายการเงิน /ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ อปพร. ,อสม. , อาสาสมัครต่างๆ ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๕. การรายงานสถานการณ์	จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรายงานสถานการณ์ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบ จนกระทั่งสถานการณ์ภัยสิ้นสุด **(ภาคผนวก ญ)**	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ สมาชิกสภาเทศบาล
๖. การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ	กรณีต้องขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรภายนอกให้รายงานและประสานขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายอำนวยการ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	- วิทยุสื่อสาร ความถี่๑๖๒.๕๗๐ MHz - โทรศัพท์สายด่วน ๐๘๑-๙๖๘๗๑๑๖	

ช่วงระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การสงเคราะห์เบื้องต้น	(๑) จัดให้มีหน่วยสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและหน่วยรักษาพยาบาล (๒) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ประสานกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป (๓) ประสานการช่วยเหลือรับเรื่องราวร้องทุกข์ เตรียมการสำรวจความเสียหายเบื้องต้น ความต้องการเบื้องต้นเพื่อเป็นข้อมูลในการรายงานไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายการเงิน ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ➢ อปพร ➢ OTOS/อสม/อาสาสมัครต่างๆ ➢ สมาชิกสภาเทศบาล

ช่วงระยะ ๗๒ ชั่วโมงขึ้นไป

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยและการสนับสนุนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่	(๑) ดำเนินการเยียวยา สภาพจิตใจผู้ประสบภัย (๒) ดำเนินการผลัดเปลี่ยนกำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (๓) ตรวจสอบความสมบูรณ์และซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักรอุปกรณ์ต่างๆให้พร้อมใช้ปฏิบัติงาน (๔) จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ เชื้อเพลิง พลังงาน เสบียง น้ำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายอำนวยการ ➢ ฝ่ายการเงิน

(๓) การส่งต่อการบังคับบัญชา

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การส่งต่อการการบังคับบัญชาเมื่อสถานการณ์รุนแรงเกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่นจะรับสถานการณ์ได้	กรณีเกิดภัยซ้ำขึ้นอีกหรือ เกิดภัยที่เกิดตามมา(Secondary disaster) รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน (*Complex Disasters*) และสถานการณ์ลุกลาม รุนแรง ขยายวงกว้างหรือเกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่นจะควบคุมสถานการณ์ได้ ให้รายงานต่อผู้อำนวยการอำเภอ เพื่อส่งมอบโอนอำนาจการบังคับบัญชาการสถานการณ์ต่อไป ซึ่งการโอนอำนาจการบังคับบัญชาแต่ละครั้งต้องมีการสรุปสถานการณ์ก่อนเสมอ โดยอาจกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยวาจาหรือทั้งสองประการ	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้รับผิดชอบหลัก)

(๔) การยกเลิกสถานการณ์ ดำเนินการเมื่อสถานการณ์ภัยพิบัติคลี่คลายกลับสู่ภาวะปกติ และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุกแหล่งจนแน่ใจแล้ว รวมทั้งหน่วยปฏิบัติได้ส่งมอบภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จึงดำเนินการประกาศยกเลิกสถานการณ์ และประเมินความเสียหายพื้นที่ประสบภัย ตรวจสอบความพร้อมของเส้นทาง ยานพาหนะที่ใช้ในการอพยพกลับ ที่พักอาศัย และผู้ประสบภัย แล้วดำเนินการอพยพประชาชนกลับ

บทที่ ๖
การปฏิบัติหลังเกิดภัย

๖.๑วัตถุประสงค์

เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และต่อเนื่อง ตลอดจนการฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

๖.๒หลักการปฏิบัติ

การฟื้นฟูบูรณะในเขตพื้นที่ของ เทศบาลตำบลเกาะยาว เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลเกาะยาว โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งกำลังคน ทรัพย์สิน เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ของทุกภาคส่วนเข้าร่วมในการฟื้นฟูบูรณะ ดังนี้

๖.๒.๑ จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลและโรงพยาบาล ต่อไป

๖.๒.๒ จัดที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขาภิบาล ระบบบริการทางการแพทย์ สาธารณสุขแก่ผู้ประสบภัยในพื้นที่รองรับการอพยพ

๖.๒.๓ ให้รื้อถอนทำลายสิ่งปรักหักพัง และซ่อมสร้างสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และอาคารบ้านเรือนของผู้ประสบภัย เครื่องมือเพื่อการหาเลี้ยงชีพ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพต่อไป

๖.๒.๔ สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย รวมทั้งทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัย

๖.๒.๕ ประสานหน่วยงานของรัฐในการออกเอกสารราชการฉบับใหม่ให้แก่ผู้ประสบภัยทดแทนฉบับเดิมที่สูญหายหรือเสียหายเนื่องจากสาธารณภัย

๖.๒.๖ ให้การสงเคราะห์ ฟื้นฟูสภาพจิตใจ และความเป็นอยู่ของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

๖.๓การปฏิบัติ

การจัดการหลังเกิดภัยเป็นการฟื้นฟูบูรณะภายหลังที่ภัยได้ยุติลงหรือผ่านพ้นไปแล้ว เป็นการดำเนินการ ทั้งปวงเพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่เพื่อการพึ่งพาตนเองให้ได้ก่อนรับการช่วยเหลือจากภายนอก ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับ เพื่อให้ประชาชนผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ และเป็นการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๖.๓.๑ การฟื้นฟูผู้ประสบภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
(๑) การจัดทำแผนฟื้นฟูผู้ประสบภัย	-ประชุมหน่วยงานต่างที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูผู้ประสบภัยด้านต่างๆ เช่น ที่อยู่อาศัย อาหาร น้ำดื่ม ระบบสุขาภิบาล อาชีพ การศึกษา สุขภาพ อนามัย และจิตใจของผู้ประสบภัย โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งข้อมูลด้านความเสียหายจากภัยพิบัติ และความอ่อนแอ ความล่อแหลมต่อการเกิดภัยพิบัติในชุมชน	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองคลัง ➢ กองช่าง ➢ กำนันผู้นำชุมชน/นผู้ใหญ่บ้า/ ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้านชุมชน/ ➢ สาธารณสุขอำเภอ ➢ พัฒนาชุมชนอำเภอ ➢ สมาชิกสภาท้องถิ่น
(๒) การบรรเทาทุกข์	- จัดตั้งหน่วยบรรเทาทุกข์ - ปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บและผู้ป่วย รวมทั้งส่งต่อไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาล - ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะแรก - สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค น้ำดื่ม อาหาร และสิ่งจำเป็นเบื้องต้นแก่การดำรงชีพ -รักษาความปลอดภัยแก่บุคคล สถานที่ และระบบสาธารณูปโภค ร่วมกับหน่วยรักษาความปลอดภัยในพื้นที่	➢สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢สาธารณสุข ➢อปพร. อาสาสมัครต่างๆ ➢สมาชิกสภาท้องถิ่น
(๓) การให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟู	-จัดให้มีคณะทำงานสำรวจความเสียหายและส่งเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจความเสียหายเบื้องต้นเข้าในพื้นที่ เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหาย -ออกหนังสือรับรองผู้ประสบภัย **(ภาคผนวก ฎ)**รวมทั้งจัดทำทะเบียนสัตว์ตายและสูญหาย โดยรายงานความเสียหาย**(ภาคผนวก.ญ)**และแนวทางการฟื้นฟูไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา	➢สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองคลัง ➢ กองสาธารณสุข ➢กองช่าง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น แรงงานจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด ,พมจ., สสจ.

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	สาธารณภัยอำเภอและจังหวัด - สงเคราะห์ผู้ประสบภัยเบื้องต้นตามบัญชีที่สำรวจ -ดำเนินการช่วยเหลือซ่อมสร้างและบูรณะที่พักอาศัย เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อการหาเลี้ยงชีพ และสาธารณูปโภคให้ใช้การได้ในเบื้องต้น - ฟื้นฟูสภาพจิตใจและความเป็นอยู่ของประชาชน - รักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย และจัดบริการด้านสาธารณสุขแก่ผู้ประสบภัยรวมทั้งป้องกันโรคที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติทั้งคนและสัตว์	➢ สมาชิกสภาท้องถิ่น
(๔) การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย	-จัดตั้งหน่วยรักษาความสงบเรียบร้อยและควบคุมความปลอดภัย -กำหนดมาตรการความปลอดภัย - ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น การสวมใส่อุปกรณ์นิรภัย การตรวจสอบความพร้อมของร่างกายผู้ปฏิบัติงาน -กำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันผลกระทบหรือการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก รวมถึงภัยที่เกิดตามมา (Secondary disaster) และภัยที่มีความซับซ้อน (*Complex Disasters*)	➢ สำนักปลัด/เจ้าพนักงานป้องกันฯ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สมาชิกสภาท้องถิ่น

๖.๓.๒ การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
(๑) การจัดทำแผนฟื้นฟู	-ประชุมหน่วยงานต่างที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ ทางหลวงชนบท ➢ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเกาะยาว

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
		➢ กองการประปา ➢ สมาชิกสภาท้องถิ่น
(๒) การสำรวจความเสียหายจากสาธารณภัย	-จัดให้มีคณะทำงานสำรวจความเสียหายและส่งเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจความเสียหายเบื้องต้นจากการเกิดสาธารณภัย ทั้งระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่างๆ และกำหนดแนวทางการฟื้นฟูตามขีดความสามารถของท้องถิ่น - รายงานความเสียหาย **(ภาคผนวก ญ.)**และแนวทางการฟื้นฟูไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนในการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย(คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด(ก.ช.ภ.จ.))	➢ สำนักปลัดและกองช่าง (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สมาชิกสภาท้องถิ่น
(๓) ฟื้นฟูบูรณะโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งสาธารณะประโยชน์ที่เสียหายและสิ่งแวดล้อม	-ดำเนินการรื้อถอนหรือทำลายสิ่งปรักหักพัง ซ่อมสร้างและบูรณะโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งสาธารณะประโยชน์ที่ได้รับความเสียหายโดยใช้งบประมาณของ เทศบาลตำบลเกาะยาว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.๒๕๔๑และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง - ทำความสะอาด ชุมชน พื้นที่	➢ สำนักปลัดและกองช่าง (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองคลัง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ ผู้เชี่ยวชาญ/เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอก ➢ สมาชิกสภาท้องถิ่น

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	สาธารณะ สถานที่สำคัญ สิ่งสาธารณประโยชน์ และขนย้ายขยะมูลฝอย จัดการน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดมลพิษแก่ชุมชน	

๖.๓.๓ การติดตามและประเมินผล

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติเมื่อสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ	- จัดประชุมคณะกรรมการภายใต้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น และภาคประชาชน หน่วยงาน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่ออภิปรายเสนอความเห็นต่อการปฏิบัติ การประสานการปฏิบัติและค้นหาข้อบกพร่องในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติที่ผ่านมา รวมทั้งร่วมกันเสนอแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือประชาชน เช่นความมั่นใจในความปลอดภัย ความพร้อมของประชาชนในการเตรียมความพร้อมรับภัย -ปรับปรุงและทบทวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้สอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงภัยและทรัพยากรในพื้นที่	➢ สำนักปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ กองคลัง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการภายใต้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สาธารณสุข ➢ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเกาะยาว ➢ กองการประปา ➢ สมาชิกสภาท้องถิ่น

บทที่ ๗
การสื่อสาร

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลเกาะยาว เป็นศูนย์กลางการสื่อสารในเขตพื้นที่รับผิดชอบตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อการติดต่อประสานงาน สั่งการ รายงานสถานการณ์และการปฏิบัติระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ผู้แจ้งเหตุ ประชาชน ผู้ประสบภัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภายในพื้นที่ หน่วยงานภายนอกพื้นที่ และศูนย์บัญชาเหตุการณ์ รวมทั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

หลักการปฏิบัติ

๗.๑ จัดตั้งระบบสื่อสาร ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยการสถาปนาและใช้การสื่อสารระบบเดียวกัน มีเครื่องมือ อุปกรณ์ ขั้นตอนที่สามารถใช้ในการปฏิบัติการร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย

๗.๑.๑ ระบบสื่อสารหลัก คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้งานโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆ เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานกับประชาชน ซึ่งทุกหน่วยงานต้องจัดเตรียมไว้ให้พร้อมใช้ติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลาและเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างทั่วถึง ซึ่งระบบการสื่อสารหลักมักถูกทำลาย ไม่สามารถใช้การได้เมื่อเกิดภัยพิบัติ ได้แก่ ระบบโทรศัพท์พื้นฐาน, โทรศัพท์เคลื่อนที่, โทรสาร

๗.๑.๒ ระบบสื่อสารรอง คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้โดยทั่วไป เป็นระบบการสื่อสารที่ใช้งานควบคู่กับระบบสื่อสารหลัก เป็นช่องทางเสริมในการติดต่อสื่อสาร โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดให้มีระบบการสื่อสารรองให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างทั่วถึง เช่น วิทยุสื่อสาร การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

๗.๑.๓ ระบบสื่อสารสำรอง คือ ระบบสื่อสารที่จัดเตรียมสำรองไว้ใช้ทดแทนในกรณีระบบสื่อสารหลัก ไม่สามารถใช้การได้ *(ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอต่อจังหวัดให้สถาปนาข่ายวิทยุสำรอง)* เช่น วิทยุสื่อสารราชการ (Trunked radio) วิทยุสมัครเล่น และวิทยุสื่อสารสาธารณะ เป็นต้น

๗.๒ จัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือสื่อสารและระบบพลังงานสำรองเพื่อการสื่อสารให้เพียงพอและใช้การได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๗.๓ จัดอบรมการใช้อุปกรณ์สื่อสารให้กับบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
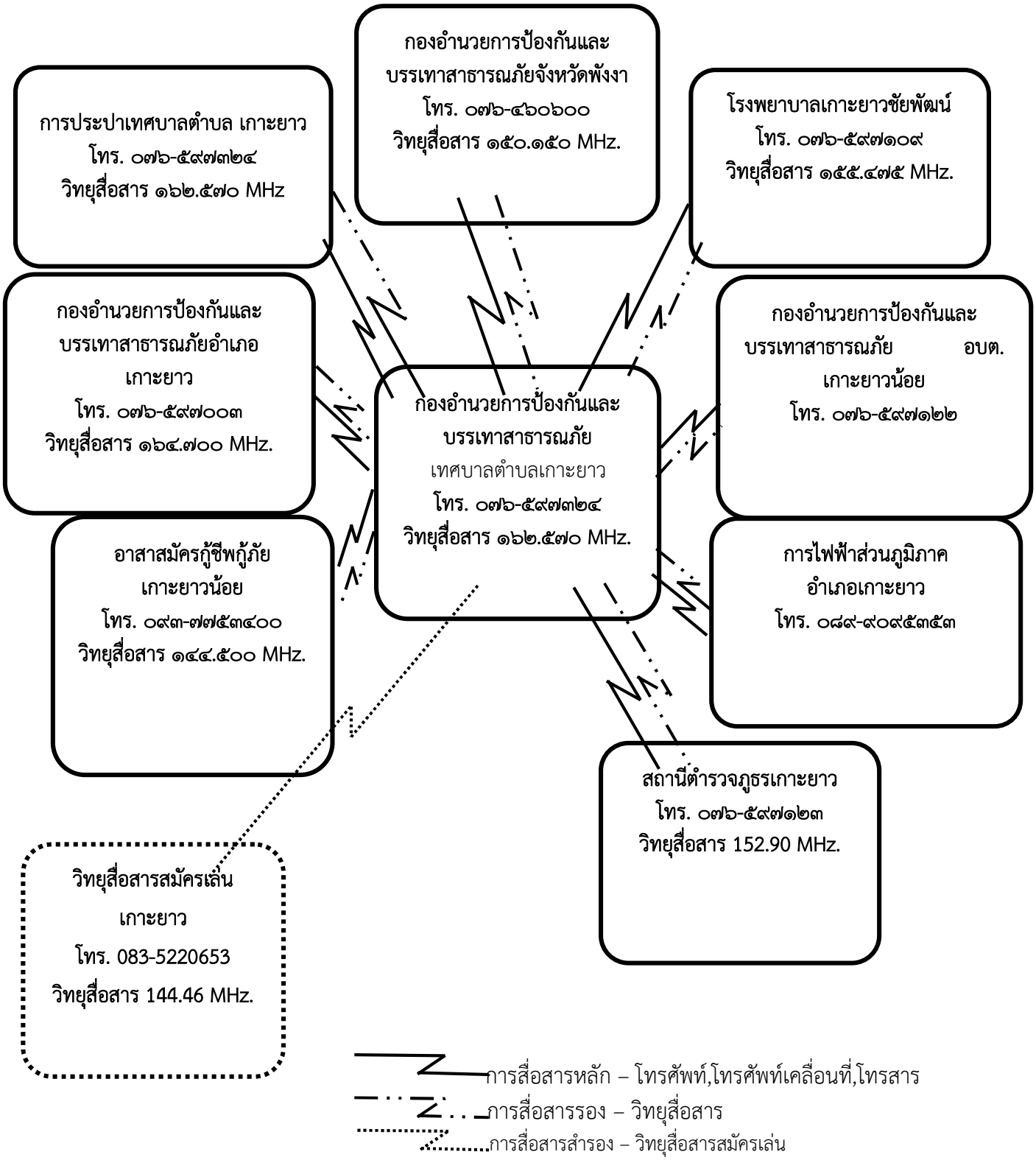
แผนภูมิที่ ๗.๑ การสื่อสารกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลเกาะยาว